

Lời nhà xuất bản:

Gần đây, người ta tìm thấy bản gốc của cuốn sách này trong kho của Thư viện Trung tâm Athens. Nó được viết cách đây một thế kỉ, tác giả là Tiến sĩ Dimitros Pagonis và Artemis Matsouka. Tuy nhiên, do không thể xác thực sự tồn tại của hai tác giả này nên chúng tôi không dám cam đoan tính chính xác mọi nội dung trong sách. Độc giả thân mến khao khát muốn biết những sinh vật này thực sự tồn tại hay không, nên tự mình tìm kiếm chúng. Nếu vậy, chúng tôi khuyên bạn nên hết sức thận trọng bởi nhóm tác giả của cuốn sách này đã phải gánh chịu những hậu quả nặng nề và thực lòng chúng tôi không muốn các bạn chịu cảnh tương tự. Xin lưu ý một số từ vựng và địa danh trong cuốn sách đã được cập nhật cho độc giả hiện đại.

MỤC LỤC

THẾ GIỚI SINH VẬT HUYỀN BÍ THẦN THÚ CHÂU ÂU

8
10

NHÂN MÃ
HƯƠNG CERYNEIA
KÌ LÂN CHÂU ÂU
RỒNG COCKATRICE
THỎ GẠC NAI
QUỶ LÙN
BẮNG MÃ
LINH CẦU
VOI BEHEMOTH
RẮN HỔ CỔ DÀI
QUỶ HỔ NIXIE
THỦY QUÁI KELPIE
THẦN CÂY

THẦN THÚ BẮC MĨ

22

SÓI AMAROK
ÁC QUỶ JERSEY
YÊU TINH TOMMYKNOCKER
YÊU TINH PUKWUDGIE
RẮN HỔ CÓ SỪNG
MA TROI
THỦY MIÊU MISHEPISHU
NGƯỜI ĐÁ
URAYULI LÔNG RẬM
CHÂN TO SASQUATCH
CHIM SẮM
RẮN VÒNG
LINH MIÊU WAMPUS

THẦN THÚ MỸ LATINH VÀ CARIBE

30

MĂNG XÀ LÔNG VŨ
CARBUNCLE NẠM NGỌC
CÓC KHỔNG LỒ
TINH LINH RỪNG MADREMONTE
THỦY MẪU YACUMAMA
QUÁI CÚ CHICKCHARNEY
KIM ĐIỂU ALICANTO

THẦN THÚ CHÂU ÚC VÀ CHÂU ĐẠI DƯƠNG

36

THỦY QUÁI BUNYIP
TINH LINH MIMI
GẤU NHẢY
NHÔNG SÁU CHÂN WHOWIE
CHÌNH NGƯ ABAIA
LỢN QUỶ PAPUA
BẠCH TUỘC MUTURANGI

THẦN THÚ CHÂU Á

42

RẮN BẢY ĐẦU NAGA
SƯ TỬ BARONG
THẦN THÚ PYINSARUPA
THIÊN MÃ TIPAKA
YÊU TINH DOKKAEBI
RỒNG TRUNG HOA
KÌ LÂN TRUNG HOA
CỬU VĨ HỔ
YÊU QUÁI BAKU
CHỖN TINH
NGƯỜI TUYẾT YETI
NGƯU MÃ BONNACON
ĐIỂU SƯ

THẦN THÚ CHÂU PHI

50

UNG SƯ
KÌ LÂN ABADA
TIÊN RỪNG AZIZA
QUÁI VẬT GROOTSLANG
CHIM SÉT IMPUNDULU
DƠI KHỔNG LỒ OLITIAU
THẦN SÔNG NYAMI NYAMI

THẦN THÚ TRUNG ĐÔNG

56

RÙA BIỂN ZARATAN
PHƯỢNG HOÀNG
THẦN THÚ ĂN THỊT MANTICORE
KÌ LÂN KARKADANN
CHIM ROC
TỬ XÀ BASILISK

Khoa Khoa học Sinh học,
Đại học Athens
2 tháng 2 năm 1927

Artemis thân mến,

Trước hết, chúc mừng cháu và chuyến bay xuyên Đại Tây Dương đáng nể gần đây. Lái máy bay hẳn trên cả phần khích rồi! Hãy nhớ đến chú như một người bạn cũ của cha cháu – người hẳn sẽ rất đỗi tự hào về những gì cháu đã đạt được. Kể từ khi ông ấy qua đời, chú vẫn luôn dõi theo từng thành tựu phiêu lưu của cháu. Giờ thì, mong cháu kiên nhẫn nghe chú kể câu chuyện đặc biệt sau...

Trong suốt nhiều thập kỉ, sự nghiệp nhà động vật học đã tạo ra vô bực hữu ích cho một vai trò khác của chú – công việc mà chú dồn tâm huyết suốt 40 năm cuộc đời. Chú là chủ tịch của tổ chức bí mật có lịch sử lâu đời trải dài nhiều thế hệ: Hiệp hội Bảo vệ Sinh vật Huyền bí (SPMB⁽¹⁾). Cha cháu cũng là thành viên của Hiệp hội này.

Xa xưa, trong thời đại phép thuật, người ta không nghi ngờ gì về sự tồn tại của các sinh vật huyền bí. Từ những con mãng xà sống trong hồ nước ngọt đến những con kì lân ẩn mình chốn rừng sâu hẻo lánh, chúng có thật và được tôn vinh trong thơ ca lẫn truyện kể. Dẫu vậy, khi năm tháng trôi qua, kiến thức về những sinh vật này dần lui vào truyền thuyết.

Ngày nay, hầu hết mọi người đều không tin vào sự tồn tại của chúng, đây có lẽ là điều tốt bởi sẽ thật đáng tiếc nếu chốn địa cầu này đầy rẫy những kẻ theo dấu thần thú chân to và thợ săn bằng mã. Tuy nhiên, vẫn còn một số người nắm kiến thức về sinh vật huyền bí được tích lũy qua nhiều thế kỉ.

(1) Society for the Protection of Magical Beasts

Đáng buồn thay, có những kẻ không hề quan tâm tới lợi ích của các sinh vật huyền bí và rắp tâm hãm hại chúng. Nhưng các thành viên của Hiệp hội chủ vẫn một lòng bảo vệ các sinh vật này.

Gần đây, chú nghe nhiều tin đồn đáng báo động về quần thể sinh vật huyền bí suy giảm do môi trường sống bị con người tàn phá. Do muốn xác minh tin đồn này nên chú quyết định triển khai Khảo sát toàn cầu Hiệp hội Bảo vệ Sinh vật Huyền bí lần đầu tiên: người bạn già của cháu dự định đi vòng quanh thế giới để quan sát và phân loại sinh vật huyền bí trong môi trường sống tự nhiên của chúng.

Artemis à, chú cần cháu giúp đỡ. Cháu sẽ nhập cuộc chứ? Chuyến đi này rất cần lòng dũng cảm, chuyên môn, sự thận trọng và cả chiếc máy bay nhỏ của cháu nữa. Trước khi quyết định, cháu hãy đọc cuốn sách này. Nó là cẩm nang cho những "lính mới" tìm hiểu về các sinh vật huyền bí.

Đi cùng chú nào, Artemis! Bao sinh vật huyền bí khắp thế gian này đang trông đợi cả vào chúng ta...

Mong tin cháu, người bạn già của cháu,

Dimitros Pagonis
Chủ tịch Hiệp hội Bảo vệ Sinh vật Huyền bí

THẾ GIỚI SINH VẬT HUYỀN BÍ

Bạn hẳn đã nghe đủ chuyện về sinh vật huyền bí khắp thế gian, từ mãng xà ẩn mình ở sông hồ đến băng mã mạnh mẽ, từ rồng oai vệ đến tử xà Basilisk. Ngày nay, hầu hết mọi người coi những sinh vật này là tưởng tượng. Nhưng chỉ cần dừng lại, ngắm nhìn bầu trời trong vài giờ hoặc ngồi yên tĩnh trong rừng, họ sẽ ngạc nhiên trước những gì mình nhìn thấy.

SINH VẬT HUYỀN BÍ LÀ GÌ?

Sinh vật huyền bí đóng vai trò quan trọng trong thần thoại, truyền thuyết, văn hóa dân gian của nhiều quốc gia và nền văn hóa khác nhau. Chúng thường được mô tả là các sinh vật sở hữu sức mạnh phép thuật: tàng hình, biến hình hoặc hóa đá đối phương chỉ bằng một ánh nhìn. Tuy nhiên, một số “phép thuật” kiểu này có thể giải thích được bằng

khoa học, chúng căn bản được phóng đại để trở nên huyền bí hơn mà thôi. Cuốn sách này được chia phần theo lục địa, tập hợp nghiên cứu của Hiệp hội Bảo vệ Sinh vật Huyền bí, nhằm đưa tới cái nhìn tổng quan về cuộc sống của những sinh vật đó trên khắp thế giới. Không phải tất cả sinh vật huyền bí đều có sức mạnh đặc biệt, nhưng sự tồn tại của chúng trong thế giới hiện đại quả thực là điều kì diệu.

30 tháng 4 năm 1927, Athens, Hy Lạp

Dĩ nhiên là tôi đồng ý rồi! Chúng tôi mất vài tháng để chuẩn bị cho chuyến thám hiểm, nhưng mọi thứ đã sẵn sàng. Chú Dimitros dạy tôi về các sinh vật huyền bí, còn tôi hướng dẫn chú "thuần hóa" máy bay Calypso. Ngày mai, đoàn sẽ rời Athens, khởi động khảo sát toàn cầu của Hiệp hội tại địa điểm gần trụ sở hội ở Thessaly, sau đó đi khắp châu Âu và phía tây thẳng tiến.

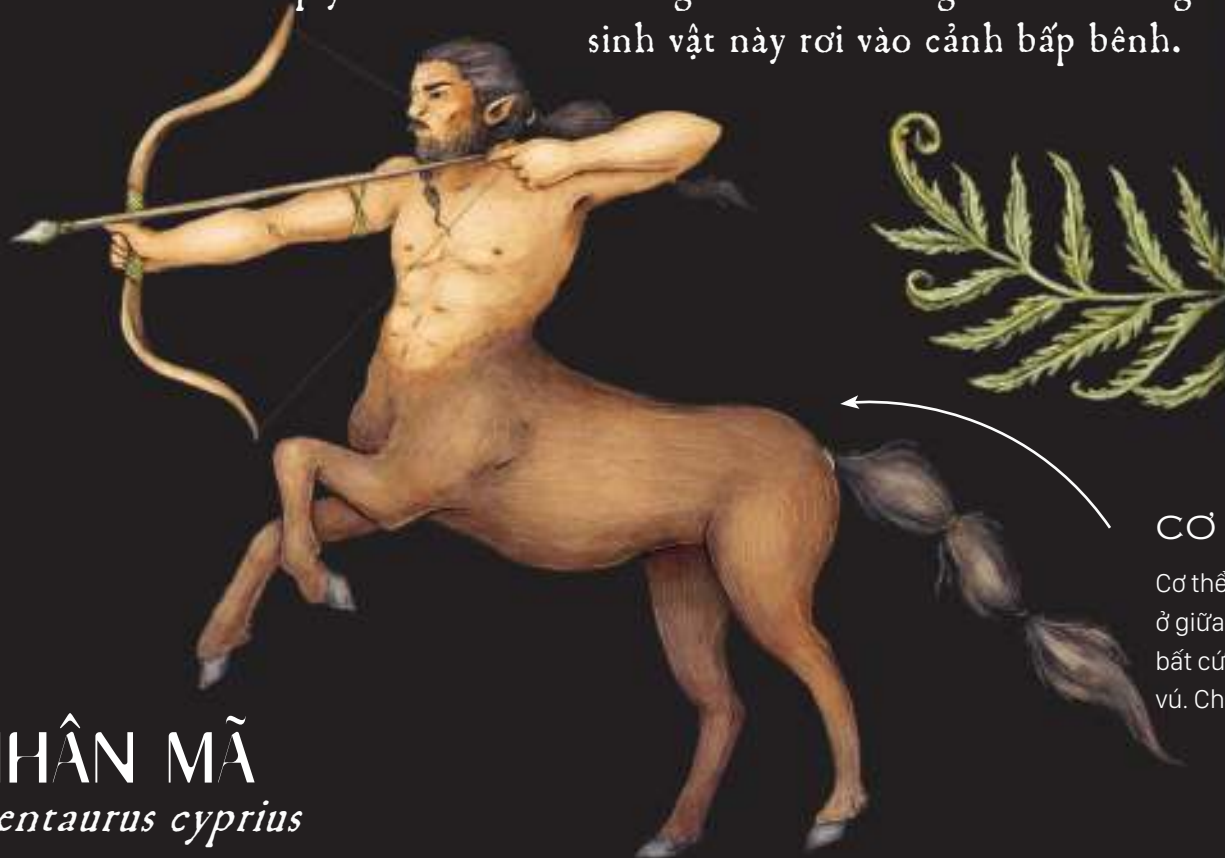
Tôi sẽ ghi lại hành trình này. Hành trình xa xôi đã đủ thử thách rồi, song chỉ cần gặp được các sinh vật huyền bí thì đây sẽ là chuyến đi kì thú hết sảy!

THẦN THÚ CHÂU ÂU

Ken dày lớp lớp rừng cổ tích và mờ trắng bao dãy núi cao, châu Âu là nhà của nhiều thần thú quý hiếm từ

kì lân, nhân mã tới quỷ lùn và rắn hồ. Dẫu vậy, năm qua tháng lại, con người xâm lấn sâu các vùng hoang dã khiến tương lai của những sinh vật này rơi vào cảnh bấp bênh.

ƯỚC TÍNH TUỔI CỦA NHÂN MÃ

Trước đây, các nhà nghiên cứu của Hiệp hội phát hiện ra nhân mã lớn tuổi có răng dài hơn, nên bạn có thể đoán tuổi nhân mã bằng cách kiểm tra miệng của chúng (nếu có thể đến đủ gần). Tuy nhiên, chớ thô lỗ mà nhìn chằm chằm vào miệng nhân mã: phần lớn những kẻ liều mạng làm vậy đều bị nhổ nước bọt hoặc bị cắn.

NHÂN MÃ *Centaurus cyprius*

Nửa người, nửa ngựa, nhân mã là một trong những thần thú nổi bật nhất trong thần thoại Hy Lạp. Tuy vậy, chúng thực sự tồn tại hoặc đã từng tồn tại trong tự nhiên. Dù từng lang thang trên những ngọn đồi xa xôi ở Thessaly cổ đại nhưng số lượng nhân mã đã giảm mạnh. Trên thực tế, Hiệp hội không ghi nhận thêm bất kì trường hợp nào nhìn thấy nhân mã kể từ năm 1837.

MÔI TRƯỜNG SỐNG: Rừng núi.

KHU VỰC: Hy Lạp, đặc biệt là Thessaly.

ĐẶC ĐIỂM: Đầu và thân trên giống người, thân dưới và chân ngựa.

KÍCH THƯỚC: Cao khoảng 2 mét.

THỨC ĂN: Các loại hạt, trái cây, thịt chim và động vật có vú nhỏ hơn.

TẬP TÍNH: Sử dụng vũ khí như giáo và mũi tên để săn bắn và phòng vệ. Rất hung dữ: bất cứ ai đứng quá gần hai chân sau của chúng đều có nguy cơ lãnh một cú đá gãy xương.

CƠ THỂ KÌ LẠ

Cơ thể nhân mã luôn khiến các nhà giải phẫu học bối rối. Chỗ uốn cong ở giữa cột sống, đoạn tiếp giáp thân người với mình ngựa không giống bất cứ động vật nào. Nhân mã còn có sáu chi, khác hẳn các động vật có vú. Chúng quả là những sinh vật khó hiểu.

NHÂN MÃ ĐẢO CYPRUS *Centaurus cyprum*

Đảo Cyprus từng là nơi sinh sống của loài nhân mã có cặp sừng cong giống cừu đực. Người ta không còn thấy những sinh vật này trong tự nhiên suốt nhiều năm nay.

THẦN THÚ CHƯA XÁC MINH

6 tháng 5 năm 1927, núi Pelion, Hy Lạp

Hành trình của chúng tôi khởi đầu khá thất vọng. Sau một tuần ở vùng núi Thessaly, chúng tôi vẫn chưa bắt gặp nhân mã nào dù đã tới mọi địa điểm trong sổ tay ghi chép của Hiệp hội. Đoàn chỉ phát hiện mấy đầu mũi tên cổ xưa mà chú Dimi nhận định chúng là sản phẩm thủ công của nhân mã. Chúng tôi bó tay không xác định nổi nơi cư ngụ gần đây của nhân mã. Chú Dimi động viên mọi người phải kiên trì vì lợi ích của các sinh vật huyền bí!

RẮN NHIỀU ĐẦU

XÀ QUỶ NỮ

NHÂN NGŨU MINOTAUR

KHỔNG LỒ
MỘT MẮT

QUÁI VẬT CHIMERA

CHÓ BA ĐẦU

Rất khó xác định sự tồn tại của nhiều thần thú trong thần thoại Hy Lạp. Sau nhiều năm nghiên cứu, tôi đành kết luận những sinh vật bên trái đây có thể chỉ là truyền thuyết mà thôi.

HƯƠNG CERYNEIA

Cerva magna

Kích thước lớn hơn con bò đực với những nhánh gác vàng, hương cái vùng Ceryneia đã xuất hiện trong thần thoại Hy Lạp ở thiên truyện về anh hùng Heracles. Trong truyện, vua Mycenae giao cho Heracles 12 nhiệm vụ gần như bất khả thi, một trong số đó là bắt con hương tuyệt đẹp này. Nguyên mẫu của sinh vật này có lẽ là loài hương sừng vàng quý hiếm ở bán đảo Peloponnese.

MÔI TRƯỜNG SỐNG:

Rừng và rừng thưa.

KHU VỰC:

Ceryneia (bắc Peloponnese), Hy Lạp.

ĐẶC ĐIỂM: Móng guốc vàng; lông lốm đốm; gác vàng. Tương tự tuần lộc, hương cái cũng có gác giống con đực. Tuy nhiên, khác với tuần lộc, hương Ceryneian không bị rụng gác — khiến những người săn chiến lợi phẩm không khỏi thất vọng.

KÍCH THƯỚC: Cao 2 mét, không bao gồm gác (có thể dài tới 1 mét).

THỨC ĂN:

Lá và cỏ.

TẬP TÍNH: Gác không làm bằng vàng mà bao phủ bởi chitin (chất kim loại khiến bộ đá quý sáng bóng). Nó có thể nghiêng "mũ đội đầu" của mình để phản chiếu ánh sáng mặt trời vào mắt người nhìn, khiến bất cứ ai đến quá gần đều bị lóa mắt. Vậy nên, những chiếc gác lấp lánh giúp chúng gần như trở nên vô hình.

Sừng kì lân hội tụ nhiều đầu dây thần kinh nhạy cảm nên dễ thu nhận các tín hiệu phát hiện kẻ săn mồi. Nó cũng được dùng để đánh hơi thức ăn khắp các bụi cây, đặc biệt là nấm truffle dại – món yêu thích của kì lân.

SỪNG KÌ LÂN KÌ DIỆU

Suốt nhiều thế kỉ, người ta tin bột sừng kì lân có thể chữa bách bệnh và giải độc. Bởi vậy mà vào thời kì Phục Hưng, sừng kì lân có giá trị gấp mười lần số vàng cùng cân nặng! Trên thực tế, sừng kì lân được buôn bán là ngà kì lân biển (kì lân thật rất khó bắt). Dù tác dụng kì diệu của chúng được phóng đại, song đây vẫn là bài thuốc hữu hiệu trong một số trường hợp. Đó là lí do tới giờ loài sinh vật này vẫn bị săn lùng.

KÌ LÂN CHÂU ÂU *Unicornis europaeus*

Cách đây không lâu, việc kì lân tồn tại là điều chẳng mấy lạ lẫm. Song ngày nay, nhiều người không tin chúng có thật dù một số ít vẫn rành về thói quen và nơi ở của chúng. Đáng buồn thay, có vẻ chúng đang ngày càng hiếm trước tề đàn săn lùng của những kẻ tham lam, muốn chiếm đoạt sừng kì lân quý giá. Tuy nhiên, cũng có thể kì lân đang lẩn trốn con người ngày một khôn khéo hơn.

MÔI TRƯỜNG SỐNG: Vùng có nhiều cây cối rậm rạp.

KHU VỰC: Châu Âu (các phân loài kì lân khác được tìm thấy trên khắp thế giới: xem trang 46, 51, 59).

ĐẶC ĐIỂM: Cỡ con ngựa nhỏ, mảnh khảnh; sừng xoắn ốc; râu thưa thớt như râu dê; đuôi dài, rậm rạp; lông lốm đốm dễ ngụy trang.

KÍCH THƯỚC: Cao tới khoảng 1,3 mét.

THỨC ĂN: Cỏ, rễ, quả mọng và nấm.

TẬP TÍNH: Nhút nhát và hay lẩn tránh, sống một mình trong những khu rừng hẻo lánh. Thính giác mạnh mẽ và sừng nhạy cảm giúp nó cảm nhận sự hiện diện của các sinh vật nguy hiểm. Rất khó tìm thấy sinh vật này trong tự nhiên.

TỔ TIÊN XA XƯA

Gốc gác của kì lân có lẽ là sinh vật thời tiền sử tên Elasmotherium. Thần thú này từng rong ruổi khắp đồng bằng châu Âu cách đây vài triệu năm với bộ lông dày như voi ma mút và sừng rất lớn, kém duyên dáng hơn nhiều so với kì lân hiện đại.

3 tháng 6 năm 1927
Rừng Đen, Đức

Sáng nay, chúng tôi rời nhà khách ấm áp để tìm kiếm kì lân. Tôi định dùng đường mòn mỗi nhử nhưng chú Dimi dùng nấm truffle dại, thứ chú nghĩ có hiệu quả hơn.

Dù tìm thấy một số bộ dấu móng trông có vẻ giống nhau nhưng chúng tôi lại không đủ may mắn để tìm ra con kì lân nào, dù chỉ từ xa. Chú Dimi còn nói đùa, biết đâu kì lân đã phát triển năng lực vô hình. Tuy nhiên, rất có thể chúng đã trở thành bậc thầy ngụy trang. Dù là cách nào thì chúng cũng biết lẩn tránh con người khá tốt và đảm bảo an toàn cho mình.

Loài rồng nhỏ nhưng nguy hiểm này xuất hiện trong nhiều truyện dân gian châu Âu. Giống xà quỷ nữ trong thần thoại Hy Lạp, Cockatrice có thể hóa đá đối thủ chỉ bằng một ánh nhìn. Trên thực tế, Cockatrice không nguy hiểm đến thế: nó có thể đoạt mạng người nhưng là bằng nhát cắn kịch độc.

MÔI TRƯỜNG SỐNG: Sa mạc và vùng nhiều cây bụi; sống trong hang.

KHU VỰC: Nam Âu và Bắc Phi.

ĐẶC ĐIỂM: Thân bò sát có vảy; cánh da; đầu và chân giống gà trống; phần mào bằng xương nhô ra; cổ có yếm thịt; răng nanh chứa độc; hơi thở hôi thối.

KÍCH THƯỚC: Cỡ gà tây hoặc ngỗng.

THỨC ĂN: Bất kì sinh vật nào nó gặp.

TẬP TÍNH: Theo truyền kể, trứng Cockatrice nở cóc ấp. Tuy nhiên, các học giả của Hiệp hội tin rằng, giống như chim tu hú, Cockatrice cái sẽ đẻ trứng vào tổ của một cặp chim cả tin để ấp trứng thay nó. Khi Cockatrice non nở ra, nó không chỉ ăn chim con mà còn xơi tái cả chim bố mẹ chủ nhà.

RỒNG COCKATRICE

Draco venenatus

THỎ GẠC NAI

Lepus alatus

Người ta đồn thổi, nước dãi thỏ gạc nai khi bôi lên da sẽ kích thích mọc tóc, nhưng nên sử dụng vừa đủ để không gây hại. (Một thành viên của Hiệp hội đã cố gắng chữa hói giai đoạn đầu theo cách này, song thành ra lại trông giống người tuyết rậm lông.)

Nếu bạn cho rằng con thỏ có cánh kì quái này chỉ là sáng chế thú vị nhằm đánh lừa khách du lịch thì cũng không lạ. Ở miền Nam nước Đức có rất nhiều con thỏ được khâu gạc nai giả để trang trí tường các quán trọ, nhà nghỉ ven đường. Tuy nhiên, chúng tôi khẳng định sinh vật này thực sự tồn tại.

MÔI TRƯỜNG SỐNG: Rừng rậm dãy Alps.

KHU VỰC: Các bang Bavaria và Baden-Württemberg của Đức.

ĐẶC ĐIỂM: Thân giống thỏ; cánh có lông; gạc nai; răng sắc nhọn. Khi bị đe dọa, nó phóng ra một chất có mùi hôi giống chồn hôi từ đuôi của nó.

KÍCH THƯỚC: Dài tới 50 cm.

THỨC ĂN: Cỏ, cành nhỏ, vỏ cây.

TẬP TÍNH: Hoạt động về đêm, lúc nhảy quanh rừng thường kêu rất khó chịu, hung dữ khi bảo vệ lãnh thổ. Thỏ gạc nai cổ đại dùng cánh để bay song cánh của chúng hiện đại chỉ còn là dấu tích. Chúng đã tiến hóa để sống trên mặt đất.